

Budapest

Rökk Szilárd-uteza 27.

A KITARTÁS

KÖLCSÖNÖSEN SEGÉLYEZŐ EGYESÜLET HETILAPJA

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben és vidéken postaküldéssel 12 korona.

Az előfizetők baleset általi halál, állandó vagy részleges munkaképtelenség esetére a Nemzeti Baleset Biztosító Részvénytársaságnál 2000 koronára vannak biztosítva.

A »Kitartás« című jótékonyági egyesület alapszabályait a nagymagyar királyi Belügyminiszterium 48.314.900. szám alatt jóváhagyta.

Az egyesület igazgatósága:

Elnök: benedekfalvi Dr. Luby Gyula m. á. v. titkár és ügyész.

Igazgatók: Kubik Béla orsz. képviselő, Dr. Békéssy Ferencz m. á. v. ügyész

Ilkey László székesfővárosi hiv. főnök, Dr. Bankos Károly m. á. v. f.,

Nagy Józsa m. á. v. titkár, Horváth István mozdonyfőszereplő.

Az egyesület tagjait illető kedvezmények.

Az **A**) csoportbeli tagok, kik az első évben havi 2 koronát, azon túl pedig havi 5 koronát fizetnek, ezen csekély díjért a következő kedvezményekben részesülnek:

A tagsági jogosultság első évében:

a) Baleset folytán bekövetkező halál esetén 2000 korona baleseti segélyben.

b) Baleset folytán beállott teljes vagy részleges munkaképtelenség esetén a tag 2000 korona arányában egy meghatározott százalékos szerinti összeggel kárpótoltatik.

A második évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első évben.

b) Ha a tag elhal, az általa a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 500 korona halálzási segély fizetetik.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona halálzási segély fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A harmadik évben:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első és második évben.

b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 1000 korona halálzási segély adatik.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 300 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, 6 héten át hetenkint 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A negyedik évtől kezdve:

a) Baleset elleni biztosításban, úgy mint az első, második és harmadik évben.

b) Ha a tag elhal, a tag által a belépéskor megnevezett kedvezményezettnek 2000 korona halálzási segély fizetetik ki.

c) Ha a tag neje elhal, a férjnek 500 korona fizetetik.

d) Ha a tag 4 héten túl beteg, hetenkint, 6 héten át, 10 korona betegsegélyre tarthat igényt.

A **B**) csoportba belépők, tehát azok, kik az első évben 2 koronát, a következő években pedig 2 korona 50 fillért fizetnek havonta, a fent felsorolt összes kedvezményeknek felét kapják.

Ezen kedvezményekben a tagok mindaddig részesülnek, amíg az egyesület tagjai maradnak; a balesetbiztosítás azonban a 60 éves életkor betöltése után megszűnik.

Azok, kik az egyesületbe való belépéskor már 45-ik életévüket elérték, a fent felsorolt kedvezményeknek csak felét kapják.

Aki 55-ik életévét elérte, az egyesületbe fel nem vétetik.

Mindezen felül úgy az **A**), mint a **B**) csoportba tartozó tagoknak a következő kedvezményekre van igényük:

Peres és perenkívüli ügyekben csupán a készkiadások felszámítása mellett ügyvédi képviseletben részesülnek.

A »Kitartás« című hetenkint megjelenő lapot díjtalanul kapják.

Az egyesület minden egyes tagja 60 éves koráig állandóan biztosítva van baleset ellen.

Minden baleset, megtörténte után legkésőbb 24 óra alatt, okvetlenül bejelentendő.

EGYESÜLETI ÜGYEK.

Tagsági bevallási ivatek beküldése. Igen sok tagtársunk még mostanáig sem küldte be hozzánk a maga tagsági bevallási ivét (felvételi lapját). Ezek a tagjaink a következők:

8. Nagy Józsa. 14. Tamási Viktor. 108. Mikulcsik István. 224. Kaminczky Dezső. 492. özv. Szücs Gusztávné. 571. Stetié József. 643. Deutsch Jakab. 801. Dietz Antal. 903. Kiss Ignác. 904. Junkert Mátyás. 905. Radó Kálmán. 928. Tábori Lajos. 994. Schiller Miksa. 1054. Németh Sándor. 1080. Petik János. 1111. Szücs Sándor. 1112. Bankó Pál. 1113. Gángli György. 1137. Nagy János. 1152. Barbarits Károly. 1156. Bihari József. 1174. Proksch Jakab. 1178. özv. Juhász Gáborné. 1179. Schmiedt Lajos. 1205. Eller János. 1218. Masznyik Lajos. 1221. Taksa András. 1236. S. Kovács Márton. 1265. Klein Henrik. 1312. Rechnitzer Antal. 1314. Villám János. 1375. Kucsera Pál. 1380. Blum Henrik. 1382. Zbilsky József. 1405. Hodány Mihály. 1427. Nagy András. 1436. Meleg Ferencz. 1518. Leskó Mihály. 1535. Varga György. 1565. Miskolcgy Gyula. 1568. Füzesy Géza. 1599. Méda István. 1681. Sever András. 1687. Pojman Vincze. 1760. Végh Sándor. 1790. Kálmán Károly. 1832. Isky József. 1993. Juhász János. 2097. Meixner Vilmos. 2112. Wittmann Adolf. 2120. Parrag János. 2125. Zakróczy István. 2162. Kozma Flórián. 2174. Oravetz István. 2180. Kacsik János. 2183. Némedi Gyula. 2239. Somodai János. 2241. Nagy József II. 2256. Krippel Lipót. 2325. Oravcsok János. 2349. Braun Jakab. 2360. Wittenberg József.

2366. Marton Lajos. 2409. Wittmann Mór. 2490. Pusnik András. 2581. Neuburger Antal. 2582. Neuburger Károly. 2612. Pray Ferencz. 2643. Simon József. 2674. Scavniczky István. 2682. Kilobál Ferencz. 2687. Ellbogen Ármín. 2689. Bóth Samu. 2747. Nasztfogel András. 2775. Fazekas Pál. 2808. Murányi Mátyás. 2892. Jakots István. 2972. Fiertelmeister Károly. : 077. Vučinič Gájó. 3110. Jung Pál. 3111. Müller Mihály. 3174. Herpich Ferencz. 3200. Molnár Vincze. 3214. Strobl Károly. 3349. Hajnal Antal. 3536. Liker András. 3816. Schubert Gábor.

Felkérjük mindegyiküket, hogy tagsági bevallási ivateket hozzánk mielőbb beküldeni sziveskedjenek, mert azok hiányában minden néven nevezendő kedvezménynek netán esedékessé váló folyósítása nemcsak nehézségekbe fog ütközni, hanem alapszabályok szerint szinte lehetetlenné válik. Ez pedig nem az egyesület vezetőségének lesz a hibája, hanem csakis az illető tagnak magának. Akinek nincsen már meg a bevalláshoz szükséges nyomtatványa, kérje azt levelezőlapra az egyesület vezetőségétől. *A sürgős rendezés a tagok érdekében fekszik!*

Bizalmi férfaink folytatólagos jegyzéke:
Békés-Csaba: *Babinszky* Mátyás, felügyelő (2317. házszám). Enying: *Csapó* József, pályafelügyelő. Berhida: *Füry* Gábor, pályafelügyelő. Kutyfalva: *Surdányi* Kálmán. Szegzárd: *Ujváry* Péter, pályafelügyelő. Német-Facset: *Zsigó* Károly, erdész. Pécs: *Birisits* Géza, pályafelügyelő. Oriovac: *Tain* Pál, pályafelügyelő. Csenger: *Kill* Ede.

Segélyezések kimutatása.

Halálozási segélyek.

Lapunk 8. számában kimutatott segélyösszeg 5050 korona.

Balesetsegélyek.

Lapunk 8. számában kimutatott segélyösszeg 7786 korona 66 fillér.

Ujabb segély:

1407. Nagy András, jegykiadó-ór, Berettyó-Ujfalu (mellkas-zuzódás és bordatörés folytán keletkezett *állandó jellegű részleges munkaképtelenség* után) 500 korona.

Betegsegélyek.

Lapunk 8. számában kimutatott segélyösszeg 2240 korona.

Ujabb segélyek:

828. Kovács Lajos, áll. előjáró, M.-Vásár hely, I/13 – II/13. 40 korona.
951. Papp Lajosné, egyesületi tag, N.-Selyk, I/18 – II/25. 50 »

A vasuti társadalom legszerencsétlenebbjei.

(T. A.) A magyar vasuti társadalom köreiből rövid időn belül több helyről is vettünk olyan értesüléseket, amelyek örömmel, megelégedéssel töltenek el minden emberiesen gondolkozó szívet. Így csak nemrégiben jeleztük, hogy a miskolci üzletvezetőségnek egy-néhány nemeskeblű, lelkes tisztviselője milyen egyszerű módon teremtett össze a legrövidebb idő alatt közel kétezer koronát, hogy abból egy árvaházi alapítványt létesítsen a szolgáltatásokban elszerencsétlenült olyan vasuti alkalmazottak árvái számára, akik még nem voltak nyugdíjképesek. Azután jeleztük, hogy a miskolci máv. altiszti kör, majd a zólyomi vasuti kartársak, milyen szép eredményü mulatságokat rendeztek ugyanezen nemes cél megvalósítása érdekében. Majd közöltük Kubányi József kecskeméti máv. pályafelvigyázónak, egyesületi tagtársunknak hozzánk intézett levelét, aki szintén ezekkel az árvákkal, azok ügyének felkarolásával foglalkozik. Meleg érdeklődéssel kísértük mindezeket a jelenségeket, mert hiszen olyan eszmének a megvalósítása felé irányuló törekvéseket láttunk bennük, amely eszme már régen ott rejtőzik minden vasuti embernek a szívében és amely a régi, nagyon régi óhajok egyikének megtestesülését képezné, ha sikerülne.

Valóban, ha látja az ember azt a nem-bánomságot, azt a sivár közönyt, amelylyel a magyar vasuti társadalom egymás irányában tetszeleg magának; ha látja azt a hihetetlen egyéni önzést, azt az utolérhetetlen érdekhajhászatot, amiben ez a társadalom immár teljesen elmerült: szinte csodálkozva néz körül, amikor a felebaráti szeretetnek ilyen fénysugarait látja felvillanni, innen is, onnan is. Szinte meglepődik azon, hogy ez a sivár terület rejt magában olyan talajt is, amelyik a legnemesebb növények tenyésztésére alkalmas.

De ez a meglepődés azután annál kellemesebb, annál édesebb. Mert azt látjuk ezekből a jelenségekből, hogy még sem lehetünk, még sem vagyunk mi hát olyan rosszak, mint aminőknek magunkat mutatjuk, vagy mutogatni szeretjük. Hogy él bennünk is annak a csirája, amiből szép és nemes dolgok teremnek az életben; csak nincs, aki fejlessze ezeket a csirákat, öntözze és gondozza a gyöngye palántákat, hogy azok erős fákká nevedjenek...

Egy ilyen csirának a fakadását jelenti az utóbbi időben megindult mozgalom. Méltó arra, hogy az egész társadalom magáévá tegye

és szívének egész szeretetével, lelkének teljes melegével ápolja, gondozza, növelje naggyá ezt a még most gyöngécske magszemet. Magáévá tegye, mert hiszen a saját életének egy szomorú, egy sötét fejezetét fogják annak a kifejlő fácskának majdani lombjai jótékony árnnyukkal elfedni.

Ez a sötét fejezet: a vasuti árvák sorsa. Azoké az árváké, akiknek már a gyermekkoruk martirium, csak azért, mert atyjuk a vasutat szolgálta. Azoké az árváké, akik csak azért veszítették el atyjukat, kenyérkeresőjüket, mert a vasuti rém, a telhetetlen moloch, megint egyszer embervérre éhezett. Azoké az árváké, akik minden szeretetünkre, minden oltalmunkra érdemesek, mert hiszen a mi osztályosaink ők az életben.

Eddig szegények — sajnos — a senki árvái voltak. Legyenek ezentúl a mi árváink, a vasuti társadalom árvái. Hogy legyen már végre ezeknek is gondozójuk az élet ridegsége ellen, legyen szószólójuk a sors kemény csapásai ellen.

Aki csak egyszer látta azt a szivettépő jelenetet, amikor egy egész család ott zokog az apa szétroncsolt, véres holtteteme felett; aki egyszer látta azt, hogy miként hurczolkodik ki egy ilyen árván hagyott apró sereg a megszokott, a számára egész világgá vált kicsinyke órházból vagy vasuti házikóból; aki csak egyszer látta, hogy milyen sors vár az életben ezekre az apróságokra: az sohasem fogja ezeket az árvákat elfelejteni, sohasem fog ezeknek a kinos látományoknak emlékeitől szabadulni. Hiszen még az idegent is irtózat fogja el, ha egy ilyen vasuti áldozatot lát maga előtt, összemarczangolva, véres czafatokban. Micsoda kétségbeesés lehet az, ha a gyermek ebben a rémalakban a maga szeretetének bálványát, a maga édes atyját látja! És micsoda látomány az, ami az ő érzékeny emlékezetébe vésődik, hogy egy egész életen át kísértse őt ébrenlétében épp úgy, mint álmaiban!

Szörnyű azt még csak elgondolni is, hogy a sors ilyen büntetést mérjen egy egész családra. Egyre? Bizony-bizony sokan vannak ők már nagyon, akik egy ilyen csapásnak a kinos emlékezetét hordják szíveikben. Sokkal többen, semmint mi azt hinni tudnók vagy akarnók.

Miért kellett pedig az apának borzalmas halállal kimulnia ebből a nyomoruságnak szentelt ideiglenes tanyából, ebből a földi létből? Azt kérdezzük meg a korszellemről, amely a maga eszeveszett hajszájában nem kimél

áldozatot, nem kimél vért, csak az ő igényei legyenek kielégítve.

És mi volt ennek a családnak a bűne, amelyet ilyen kegyetlen szigorral sujtott a sors? Csupán csak az, hogy a családfő a vasut szolgálatába szegődött, annak nehéz kenyerét ette az övéivel egyetemben. Meg még valami. Hogy »saját vigyázatlansága« következtében szerencsétlenül el, mielőtt még a nyugdíjképes kort elérte volna.

Ez a »saját vigyázatlanság!« Mintha bizony olyan nagyon sok kellene ahhoz, hogy egyvalaki, aki a külső szolgálatnál van alkalmazva, saját vigyázatlanságának legyen az áldozata. Tessék csak megkérdezni egy egyszerű kocsirendezőt, hogy mi ez a saját vigyázatlanság! Majd csodadolgokat fog mesélni róla. Mi ne feszegessük most. Aki ismeri szolgálatunkat, annak nem mondanánk újat, aki meg nem ismeri, azt ennek a szolgálatnak ezernyi leskelődő veszélyével — csak így, papiroson — megismertetni úgy sem tudnánk.

De hát a paragrafus nagy ur. Ő érzelmi dolgokkal nem foglalkozik, csupán a »tényállással«. Neki ennél fogva mindig igaza van és vele vitatkozni nem lehet. Ne is vitatkozunk, mert nem ez a célunk. Hanem keljünk fel tespedésünkből, ébredjünk közönyünkből és legyünk végre-valahára legalább ebben az egy dologban egyek. Megérdemlik ezek a mi legszerencsétlenebbjeink, hogy mindegyikünknek tekintete feléjük forduljon, egyértelműen, szeretetteljesen, áldozatra készen. Hiszen mi tudjuk azt legjobban megítélni is, hogy mennyire megérdemlik. És minél inkább egyek leszünk ebben az érzésünkben, annál kevesebbet kell minden egyesünknek áldoznia, hogy az eszme megvalósuljon.

Legyünk egyek a legnemesebb cselekedet terén, ha már nem tudunk egyek lenni a többi dolgainkban.

Építsünk közös akarattal, közös erővel hajlékot ezeknek a mi árváinknak, alapítsunk a számukra egy árvaházat, ahol a gondos, szeretetteljes ápolás és nevelés feledtesse el velük zsenge életüknek véres emlékét, ahol jó hazafiakká, a társadalomnak hasznos tagjaivá izmosodjanak azok, akiket az atya pályatársainak közönye mindmostanig zülleni hagyott. Valósítsuk meg Kubányi tagtársunknak szép gondolatát, hadd lássa fáradozásainak gyümölcsét mielőbb megérni, hadd legyen ez életnek legszebb jutalma és legnagyobb büszksége. Megérdemelné azért az igyekezetért, amivel ezt az eszmét szolgálja.

Vegyünk példát Kecskemét városának érdemes polgármesterétől, Kada Elektől, aki nemrégiben még pályatársunk volt, de aki jelenlegi díszes állásában sem tagadta meg derék vasuti mivoltát, ügyeink iránt való nemes érzelmeit, hanem ápolja azokat továbbra is és ahol csak teheti, kifejezést is ad nekik. Ezuttal is készségesen felajánlotta, hogy amennyiben a vasuti társadalom egy vasuti árvaháznak Kecskeméten leendő építését kezdeményezné és határozná el, ő a város részéről egy megfelelő teleknek és az építéshez szükséges tégláknak ingyenes átengedését fogja kieszközölni. Áldja meg az Isten ezekért a szavakéft. Reméljük, hogy a mi hálánk tolmácsolásának is mihamarább eljövend az ideje.

Mi, vasuti emberek, adjunk hatosokat, adjunk forintokat, ha lehet. Ha nem lehet, adjunk filléreket. De adjunk, még pedig mindnyájan, egytől-egyig. Hiszen minél többen fogunk adakozni, annál kevesebb jut egyre-egyre közülünk. És ha netán nehezünkre esnék ez az áldozat, ha netán a megszokott közöny arra sarkallna bennünket, hogy bizzuk az adakozást a többiekre: akkor vessük pillantásainkat a saját édes véreinkre, a saját gyermekeinkre és gondoljuk el, hogy hátha éppen ezek lennének most azok az árvák, akik szívünk könyörületességére vannak utalva, de akik maguk némák, tehetetlenek, szegények . . . Akikért most idegenek könyörögnek — idegenekhez . . .

*

Egyesületünk vezetősége és lapunk szerkesztősége látván Kecskemét város polgármesterének nemes áldozatkészségét, amely máris sokkal közelebb hozta az eszmét a megvalósításhoz, a tőle telhető minden módot és eszközt fel fog használni arra, hogy Kubányi terve mielőbb fogható alakot is nyerjen. Lapunkat az erre vonatkozó mozgalomnak teljesen és díjtalanul rendelkezésére bocsátjuk, bárhonnán érkező kérdezősködésre a szükséges felvilágosítást készségesen megadjuk; adományokat elfogadunk, nyugtázunk és rendeltetési helyükre juttatjuk. Mert nemcsak érezzük, hanem tudjuk is, hogy ez a mozgalom mit jelent.

. . . Ezeknek a soroknak az írója de sok ilyen szegény árvát látott zokogni az atya véres holtteteme fölött . . . de sokat . . .!

Hadd hulljon a férgese.

Szell Kálmán miniszterelnök mint belügyminiszter az alább következő rendeletet adta ki a köz-törvényhatóságokhoz. Éppen jókor, mert legfőbb ideje már egyszer, hogy az egyesületi, a szövetkezeti élet terén garázdálkodó, annak nemes és jótékony eszméjét bemocskoló szélhámosok üzemei lehetlenné tétessenek. Nem egyszer fejtettük ki már a magunk lapjában is, hogy mennyi kárt, milyen pótolhatatlan veszteséget okoznak ezek a biztosítási, szövetkezeti és egyesületi iparlovagok úgy a nagyközönség szegényebb sorsu családjainak, mint a becsületesen, tisztességgel működő jótékony-sági egyesületeknek.

A miniszteri rendelet ugyan főként az úgynevezett kiházasítási egyesületek ügyeit állítja előtérbe és csak melleleg jelöli meg a betegsegélyző, temetkezési és hasonló jótékony-sági intézeteket. Ámde örömmel fogadjuk azt a rendeletet így is, mert azt látjuk belőle, hogy a komoly seprés munkája megkezdődött, még pedig ott, ahol arra már a legnagyobb szükség volt. Mert ezeknél történtek a legnagyobb és leggyakoribb visszaélések, ezek ingatták meg leginkább, kivált a szegény emberben, a jótékony-sági intézetek iránti bizalmat. Látván ezt a kezdeményezést, alapos reményeink lehetnek arra nézve, hogy az egész vonalon tiszta helyzet fog teremtni, és hogy rövid idő múltán csak azok az egyesületek fognak még fennállani, amelyek igazán és minden tekintetben feladataik magaslatán állanak. Reméljük azt úgy a magunk nevében, mint minden egyes tagtársunknak jól felfogott érdekében is, és őszinte köszönettel adózunk a miniszter urnak ezen intézkedéseért, amelylyel nekünk is esetleg ujjal módot és alkalmat nyújt ahhoz, hogy a mi egyesületünk életképességéről, virágzásáról, a kezelés tisztaságáról és tisztességes voltáról bizonyítékot nyújthassunk a világnak.

Itt közöljük különben a szóbanforgó miniszteri rendeletet:

»A leánykiházasítási és temetkezési, a betegsegélyző vagy egyéb jótékony-sági egyesületek működése ellen az újabb időben minden oldalról ismételt panaszok merültek fel.

Az említett egyesületek tagjai ugyanis rendszerint a legszegényebb néposztályból kerülven ki, velük szemben csekély értelmiségüknél fogva leginkább van alkalom visszaélések elkövetésére. Továbbá igen gyakori az eset, hogy egyes tagok, már egy-két eseti díj befizetése után, a többi tagok rovására, oly anyagi előnyben részesíttetnek, amely az előzetes teherviseléssel arányban nem áll.

Ezen körülmények mérlegelése folytán a kiházasítási egyesületek sikeres működése, valamint a tagok érdekeinek megóvása szempontjából a jövőben a kérdéses egyesületek alapszabályait bemuta-

tási záradékkal ellátni nem fogom, hanem az egyesületek vezetői utasítandók lesznek, hogy alapszabályukat a kereskedelmi törvény rendelkezéséhez képest dolgozzák át s azokat kereskedelmi cégjegyzékbe leendő bejegyzés végett az illetékes törvényszéknek mutassák be.

Ezen utóbbi intézkedés indokául szolgál, hogy a kérdéses egyesületek nyereszkesedés üzésére igen alkalmasak, továbbá, hogy a tagok befizetései főképen ezen egyesületeknél a kárba veszésnek nagy mértékben vannak kitéve s végül, hogy ezen egyesületek biztosítási ügyletekkel is foglalkoznak, már pedig amely társaságnál a tagoknak időközönként meghatározott járulékok mellett a kölcsönösség alapján való segélyezése a cél, ott az 1876. évi 37-ik t.-cz. 213. §-ához képest szövetkezet alakítása válik szükségessé.

Erről a törvényhatóságot tudomás és jövőben való miheztartás végett oly felhívással értesitem, hogy az ezután alakuló szóban levő egyletek alapszabályait megerősítés végett hozzám ne terjeszse fel, hanem ezen rendeletemre való hivatkozással az alapszabályok benyújtását szövetkezeti alapon való alakulásra utasítsa.

Ami végül a már jóváhagyott alapszabályokkal bíró kiházasítási egyesületeket illeti, e tekintetben utasítom a törvényhatóságot, hogy a területén létező, a jótékony-ság czime alatt alakult, de tulajdonképpen nyereszkesedéssel egybekötött, u. m. kiházasítási, temetkezési és betegsegélyző-egyesületek működését, vagyonkezelését évenként, vármegyékben lehetőleg a gyámpénztári számadások vizsgálata alkalmával, a számvevőség kiküldöttje által rendszeresen vizsgálta meg és amennyiben szabálytalanság vagy visszaélés konstatáltatnék, az egylet felfüggesztése, illetőleg feloszlata iránt nyomban előterjesztéssel éljenek. Ha pedig az illető egyesület életképtelenségéről győződnének meg, úgy a továbbműködhetés biztosítására irányuló esetleges javaslatokat tegyen a végből, hogy azok értelmében az egylet alapszabályainak megfelelő átdolgozására utasítható, vagy esetleg feloszlatható legyen. *Szell*.

Most tehát van kilátás és reménység arra, hogy az alapos tisztítás és takarítás munkája megkezdődik, és hogy a jótékony-sági egyesületek igazán azzá válnak, amiknek lenniök kell, vagy — pusztulnak. A társadalom csak nyerhet vele, ha ez a takarítás minél alaposabb lesz; a tisztességes egyesületek pedig nem fogják majd ezentul annyira megszenvedni a biztosítási és egyesületi iparlovagok vakmerő garázdálkodásait. Eléggé soká tartott ez a garázdálkodás már, sőt az elégnél is tovább, mert időbe fog kerülni, amíg a bizalom és megnyugvás ismét gyökeret vernek — de ekkor is már jogosan az emberek lelkeiben. — Még egyszer és őszinte örömmel ismételjük tehát: *Hadd hulljon a férgese...*

Betegsegélyek.

Külföldi biztosítási szaklapok utóbbi időben mind sűrűbben hangoztatják a betegsegélyezések körüli gyökeres reformok szükségességét. Kiválóan sok a panasz amiatt, hogy ezen a réven számtalan visszaélés történik a tagok részéről, amely visszaéléseket csak a legnagyobb nehézségekkel sikerül megakadályozni. Így sokan kényelmi szempontból betegednek meg, jobbnak látván otthon, a meleg ágyban heverészni és a betegsegélyt olcsó szerrel élvezni, mint a zord hidegben rendes keresetüknek, foglalkozásuknak nézni utána. Ismét mások, akiket a szűk kereseti viszonyok és az üzleti, dologi pangás, vagy a saját könnyelműségük tétlenségre kárhoztat, akik tehát elveszítették egy időre keresetüket, sietnek minél hamarabb megbetegedni, hogy a betegsegély révén egyesületi tagtársaik által tartassák el magukat.

Bizonyos dolog, hogy betegnek lenni nem kellemes állapot. Sem úgy, ha akaratlanul kerül belé az ember ebbe az állapotba, sem pedig úgy, ha szándékosan keresi az okot a megbetegedésre. És noha azt hinné mindenki, hogy ez az utóbbi eshetőség elő sem fordulhat, a segélyező-egyesületek igen sok olyan esetet nyomoztak ki, ahol a szándékoság kétségtelenül meg lett állapítva. Nem soroljuk itt fel, hogy milyen betegségek szerepeltek ezen utóbbiak között a leggyakrabban. Mert hátha akadnának minálunk is hamarosan ilyen vállalkozó szellemek, akiket magunk oktattunk volna ki a csalafintaságra?

Hogy a betegsegélyezéssel is foglalkozó egyesületeknél a vezetőségnek szükségszerű túlságos óvatossága és elővigyázata, amelyeket a betegsegélyek folyósításánál kifejt, a tagok részéről félre ne magaráztassék; hogy a tagok azt ne tekintsék akadékoskodásnak, erőszakoskodásnak vagy visszaélésnek az ő rovásukra, leghelyesebb lenne, ha minden ilyen egyesület alapszabályaiban a legpontosabban meghatározatnék, hogy milyen betegségek vannak a segélyezésből kizárva, milyen esetekben és milyen körülmények között vannak kizárva. Igaz ugyan, hogy olyan bajok és betegségek is fordulhatnak elő, és olyan körülmények között, amelyeket mind előrelátni nem lehetett, amelyek azonban, noha az alapszabályokban nincsenek a kivételek között felsorolva, mégis aggályossá teszik a betegsegélyezésnek jogosultságát. Ámde ezek a ritkaságok, a kivételek közé tartozván, nem jöhetnek figyelembe ott, ahol egy általánosságban jónak elismert eljárás életbeléptetéséről van szó. Miattuk az egészet el ejteni nem volna szabad, hanem rendelkezni kellene ugyancsak az alapszabályokban aziránt, hogy az ilyen kétes esetekben ki legyen a pártatlan bírő az egyesület vezetősége és az illető tag között; annak döntésében azután tartoznék megnyugodni úgy az egyik fél, mint a másik. Ezzel eleje vétetnék a nagyon gyakran tapasztalható tájékozatlanságnak, a még gyakrabban látható bizalmatlanságnak. Feltéve természetesen, hogy a betegség bizonyítására szolgáló eszközök és módok is megfelelnek a kívánalmaknak. Az egyesület vezetősége, amely felelősség mellett dolgozik, és amely minden, kellő bizonyíték nélkül folyósított krajezárt az egyesületnek megtéríteni tartozik, nem lenne arra kényszer-

ritve, hogy a segélyezés folyósítása előtt kutasson és puhatoljon aziránt, vajjon jogosult-e a segélyezés iránti követelés vagy sem, és hogy nem szándékol-tatik-e egyik vagy másik esetben az egyesület rovására történő visszaélés. Viszont az egyesületi tag, aki ilyen vagy amolyan tartamu és természetű betegsége révén jogot szerzett a segélyezésre, nem jutna abba a kellemetlen helyzetbe, hogy ügyének elintézése a kelleténél tovább húzódik, és hogy az egyesület ügyeinek intézői iránt táplált bizalma ezen a réven csorbát szenvedjen.

Ez volna az érem egyik oldala, a szükséges elővigyázat által parancsolt szigorú meghatározása a segélyezési eseteknek. Az érem másik oldala a segélyezések körüli visszaélések erkölcsi megítéléséről szól. Ezeket a visszaéléseket elkövetheti egyik részről a vezetőség azáltal, hogy jogtalan és indokolatlan pártoskodásból, részrehajlásból, protekcióból az egyik tagnak olyan esetekben is nyújt segélyt, amely esetekben a másik tagot viszont elutasítja. Visszaéléseket követhetnek el a másik részről az egyesületi tagok, ha betegséget színlelnek, ha valótlan adatokkal igyekeznek a vezetőséget bajuk természete és nagysága felől tévútra vezetni, csak azért, hogy betegsegélyt csikarjanak ki a maguk számára, tehát jogosulatlan anyagi előnyöket szerezzenek az egyesület rovására.

Hát ezek a visszaélések mind a két esetben erkölcstelenek. Erkölcstelenek, ha a vezetőség követte el őket, és erkölcstelenek, ha a tagok maguk tették ugyanezt. Mert mindketten tudva, szándékosan károsították meg az egyesületet. A vezetőségek ott, ahol ezt teszik, teljesen tisztában vannak a maguk eljárásának helytelen voltával. De nem úgy a tagok. Egy tag, aki ilyen ravasz fondorlattal szerzi meg maga számára a segélyt, mindig azt hiszi, hogy ő most legfeljebb az egyesületen csinált egy kis érvágást. De arra azután már nem gondol, hogy önönmagát épp úgy károsította ezzel, mint tagtársainak mindegyikét, mert hiszen a közösen összerakott verejtékes fillérekből harácsolta ki ezt a részt. Vagy ha gondol is, hát azzal vigasztalja magát, hogy ő jó vásárt csinált, a többiek pedig meg sem érzik ezt a csekélységet.

Dehogy nem érzik meg, dehogy nem. Tessék csak elképzelni, hogy az egyesületnek nem egy, hanem száz, kétszáz tagja gondolkozik így, vagy esetleg a tagok tulnyomó része. Mert hiszen ezen az erkölcsi alapon nekik is joguk van akként gondolkozni, mint annak az egynek. Mi lesz akkor? Ki fog akkor jót állani az egyesületért, annak vagyonáért, hogy az el ne prédáltassék? Ki fogja akkor biztosítani a becsületesen gondolkozók garasait? . .

Azért hát bünt követ el, aki itt visszaél a helyzettel, visszaél társai és egyesülete bizalmával. Hogy pedig ez a bűn a legkisebb határok közé szoríttassék — kiküszöbölni úgy sem lesz lehetséges soha — az alapszabályokat kell minél szigorubbá tenni, úgy az egyesületek, mint azok minden egyes tagjának érdekében.*)

—y.

*) Erre a — baráti kézből kapott — cikkekre vonatkozólag megjegyezzük, hogy annak minden pontját a magunk részéről is aláírjuk. Sőt, amint tudjuk, egyesületünk vezetősége már is tanulmányozza az arra vonatkozó javaslatokat, és komolyan foglalkozik a kérdésnek jobb megoldásával.

Szerkesztő.

V A S U T I É L E T.

Jegyzőkönyv, felvétel Miskolcson, 1901. évi február hó 11-én, a »Miskolczi Máv. Altiszti Kör« által megtartott rendes havi választmányi ülésen.

Jelen voltak: Stankovits Miklós ur képviselőben és megbízásából Balogh Bertalan, továbbá Temesváry Alajos, Krösz Elemér elnök, Kübecher Károly elnök-helyettes, Gál Jenő titkár, Édes József, Radványi György, Roma György, Lengyel Imre, Molnár Venczel, Güttl Mátyás, Ruzinkó Ádám, Keresztury Sándor, Fischinger Emil, Irsa Ernő, Kiss Endre, Peikert Ferencz, Zittler János, ifj. Zittler János, Szabó Lajos, Vadász Lajos, Berényi János, Pálffy Béla, Molnár Mór, Nánázy József, Levandovszky Béla, Borítás János és Breznay János választmányi tagok.

Tárgysorozat: 1. Beszámolás az 1901. január hó 26-án megtartott tánczestélyről.

Az elnök felolvassa a tánczestélyről elkészített számadásokat, ezeknek összes mellékleteit, bemutatja a számlákat s az egyéb kiadásokról szóló jegyzékeket. Egyben felkéri a választmányi tagokat, hogy a bemutatott számadásokat vizsgálják át és netaláni észrevételeiket tegyék meg.

A választmány Breznay János és Keresztury Sándor tagokat bizza meg a számadások, számlák és egyéb jegyzékek átvizsgálásával, amit azok nyomban foganatosítván, megállapították, hogy az egyes tételek az okmányok adataival teljesen egyeznek.

A számadások átvizsgálása után megállapított a tánczestélyen befolyt összeg mennyisége és ebből a tiszta jövedelem. Eszerint befolyt összesen 1531 korona 40 fillér, ebből levonva a kiadásokat, 709 kor. 75 fillért, marad tiszta jövedelem 821 kor. 65 fillér, azaz nyolczszázhuszonegy korona és 65 fill. Ezen összegből 421 kor. 65 fillér a kör saját pénztára javára, 400 kor. pedig a »Borsod-megyei Nőegylet« által fenntartott árvaházban vasuti leányárvák részére létesítendő alapítvány javára fordítatik, még pedig olyképpen, hogy ezen adományozás mint a »Miskolczi Máv. Altiszti Kör« alapítványa szerepeljen.

A választmányi ülés megbizta Krösz Elemér elnököt, Kübecher Károly alelnököt, Gál Jenő titkárt, Radványi György és Édes József választmányi tagokat, hogy ezen 400 korona összeget küldöttségileg adják át nagyságos Görgey Lászlóné urnőnek.

Felolvastatik azok névjegyzéke, akik a bál fényes sikeréhez felülfizetéseikkel járultak hozzá:

Görgey László üzletvezető 30 kor., Stankovits Miklós főfelügyelő, özv. Sisáry Gyuláné, dr. Szabó József, Xifkovits Erzsébet, Kun Kálmán, Richter Mátyás 20—20 korona, — Zelenka Pál püspök, Bittner Vilmos altábornagy, Rácz Jenő, »Kitartás« Temesváry A. útján, Vidats János, Kubinyi G. országgyűlési képviselő, dr. Frank Miksa, Reidinger Béla, dr. Markó László, dr. Tarnay Gyula, Gizella-egylet, Brodmann József, ifj. Wechsler Samu, Schräker Lipót, Bogár Vincze 10—10 korona, — Soltész Nagy Kálmán polgármester, Pávay Vajna ezredes, Legányi K., Wilhelm Hermann, Szotyori Nagy Zoltán állomásfőnök 8—8 kor., — Török Ignác, 7-60 kor., László Miklós állomásfőnök (Barczika), 6-80 kor.,

Strázsek Józsefné, Dudrovits Árpád, Frank Menyhért, Somogyi Kálmánné, Szabó Gyuláné, Lintner G. (Rimabánya), Schulhof állomásfőnök (R.-Szombat) 6—6 kor., Polánszky Antal, dr. Neumann Henrik, Petró J., Rábel Albert, Darányi János, Blazsejovszky F. 5—5 kor., Borisz János (Halmaj), Halmos Aladárné (Dusa), Máhr Károly, Balázs Miksa állomásfőnök, Zeidl József, dr. Kun József, dr. Hajós Henrik, Kornitzky Lajosné, Grosz Soma, dr. Egri Miksa, Balog József, Török Ernő, Temesváry Alajos (Budapest), 4—4 kor., Szelényi és Társa, Hoitsy Gida, Sándor Béla, özv. Grósz Józsefné, Balpataky Zsigmond (Kassa), Pfliegler J. Ferencz, Pfliegler János, Hradil Rezső 4—4 kor., Kun Bertalan, Nachodszky ezredes, Zsifkovits Antal, Güttl Mátyás, Kéri József, Havas D. (Zólyom), Blau Soma. Goldsmann Ernő, Pollák Gyula, Baruch Gyula, Zábrazky György, Kiss László, Pálffy Béla, Mohora Pál, Kőszegi András 3—3 kor., Csáky József (K.-Nyárad), Tóth György II., Édes Józsefné, Góczy Izidor, Tóth György I., Náday Lajos, Rév Ödön, Deák Ferencz, Dobes János, Krecsák József, Steiner Lajos, Bajza István, Elek István, Scholcz Lajos, dr. Szlammer Ágoston (Kriv.-Gyetta), Tárczay Ferencz, Farkas József, Kiss János, Guthi Györgyné, Bajkor József, Hradil Vincze, Kállay Manó, Bogdán Ferencz, Bartos Lajos, Korányi Boldizsár, dr. Kazai Mór, Pető János (Losoncz), Holczér Mórné, Várady Sándor, Ferschin Árpád, Mirka Károly, Bárdos Vilmos, Márton Sándor, Auer Lajos, Sipos József, Csizék Antal, Radnay Ferencz, Frank Vilmos, Lagler Jenő (Lónyabánya), N. N., Demeter Ernő, Kellner Dezső, dr. Kőszegi Armand, Weidlich Pál, Géczy Gyula, Géczy József, Balázs Jenő, Glazner Géza. Neumann József, Friedländer Jónás, Koos Soma, Zborovszky Sándor, Groszmann Jágó, Juracskó Pál, Emődi József, Kellner Jakab, Kálnai utóda, Gerő I., Homer József, Vécsey Károly 2—2 kor., Encz Alajos, Polcz István, Hronyecz József, N. N., Alexy Raimund, Steiner Gyula, Hajdinák János, Keresztury Sándor, Kállay J., Labesz József, Kolin András, Gerő Samu, Levandovszky Béla, Tóth Gyula (Rozsnyó), Balogh Zoltán, Márton A., Földy Béla, Lichtenstein László, N. N. 1—1 kor., Székely Győző 60 fillér. Összesen 693.— kor.

Karzati jegyekből befolyt 182.40 »
Személy- és családjegyekből befolyt 656.— »

2. Bejegyzett panaszok és indítványok tárgyalása: a) Az elnök felolvassa Pálffy Béla könyvtárnok panaszát, amely szerint a körtagok a könyvtári könyvek kivételzésénél nem járnak el mindig az alapszabályban megállapított módon. Mivel többek hozzászólása után indokoltnak mutatkozik, hogy az alapszabálynak erre vonatkozó határozmányai némi módosítást nyerjenek, elnök az ügyet a legközelebbi közgyűlés elé fogja terjeszteni. b) Vadász Lajos körtag panaszt tett, hogy tagsági jogosultsága egyik tagtársa által szóbelileg megtámadott és kifogásoltatott. A választmány Vadász Lajos tagsági jogosultságát minden kétségen kívül állónak jelenti ki, s annak megtámadását helyteleníti. c) Géczy Gyula indítványát, egy mosdó-szekrény és hozzátartozók beszerzése iránt, magáévá teszi s a megvételük végett intézkedik. d) Fischinger Emil indít-

ványa szerint a körhelyiségben levő billiárd-asztal használata tekintetében az eddiginél szigorubb ellenőrzés volna gyakorlandó. Meg fog történni.

3. Kállay János körtag levélben bejelenti, hogy viszonyai folytán a kör tagjai közül kilép. Tudosmásl vétetik.

4. Elnök jelentést tesz a választmánynak, hogy a kör által rendezett táncmulatság rendező-bizottságának tisztikara az egyik körtag részéről méltatlan módon meggyanusított. A választmány ezen eljárás felett megbotránkozását fejezi ki, a rendező-bizottságot pedig és az eljárt tisztikart, élén Krösz Elemér elnökkel, nemcsak igaz bizalmáról biztosítja, de az altiszti kör egyeteme nevében hálás köszönetét tolmácsolja nekik az elért rendkívül fényes erkölcsi és anyagi sikerekért. Miután a kérdéses körtag már előzetesen kilépett a kör tagjainak sorából, ellene további eljárást a választmány fogatnosítani nem akar.

5. A múlt hóban megtartott választmányi ülés jegyzőkönyve felolvastatik és hitelesítettik.

6. Ajánlások folytán a következők vétetnek fel újabb körtagokul; Murányi Sámuel, Böhmer József, ifj. Kruppa János, Czákó Emil, Bukody József, Schovaszta Károly, Bielek Imre, Paulikovics Gyula, Bing Henrik, Hradil Rezső, Bodnár Mihály, Nyitray Aladár, Irsa Ernő, Balog Bertalan.

A választmányi ülés ezzel berekesztetett.
Kmf.

Szabó Lajos,
jegyző.

Krösz Elemér,
elnök.

A »Miskolczi Máv. Altiszti Kör« elnöksége ezuton is hálás köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik nemes áldozatkészségükkel a táncvígáalom kiválóan fényes eredményét előmozdítani kegyesek voltak. Hála nekik a körtagok nevében, de különösen hála a vasuti árvák nevében.

Krösz Elemér,
elnök.

A »Budapesti Máv. Altiszti Kör« 1901. évi márczius hó 2-án, szombaton, saját helyiségeiben (VIII., Koszoru-utca 24. sz.) *családi estélyt* rendez, melyen *Dr. Chyzer Béla* pályaorvos ur »Uti naplóm-ból« czimen, felolvasást tart. Kezdete este 8 óraker. Felolvasás után vacsora étlap szerint, azután táncz. A ruhatár jövedelme (személyenként 40 fillér lesz az ára) a máv. gyermekek szünidei nyaralását elősegítő egyesületnek fog átadatni.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

A ki negyven napig hallgatni akar. Könynyebb volt Tannernek negyven napig koplalni, mint a carsoni asszonynak, a ki feltette magában, hogy negyven napig nem szól egy árva szót sem. Reggel kilencz óraker kezdte meg a hallgatást, és már tizenegy óraker idegzete a nagy ellenállás miatt annyira meggyöngült, hogy ütőere csak huszonhatot vert egy perczen. Az orvosok már attól féltek, hogy nem fogja azt a napot túlélni. Már lélekezete is annyira meggyöngült, hogy alig volt észrevehető. Barátai szöltk hozzá, hogy térjen észére, de hiába, az asszony még makacsul ragaszkodott fogadásához. Erre az egyiknek jó gondolat öflött eszébe, valami

pletykát gondolt ki a szomszédasszonyról, s azt érdekesen előadta, mire az asszony, kiról azt hitték, hogy órái meg vannak számlálva, felugrott, nyakába vette a várost, mindenütt tovább terjesztve a pletykát és addig csevegett, mignem egészen helyrejöött.

Francia hevedés és hollandi flegma. Bernard Sámuel párisi bankár, a ki XIV. Lajos kormányára, a regens-uralom és XV. Lajos uralkodása alatt roppant vagyont szerzett, oly heves volt, habár alapjában véve jó lélekkel birt, hogy nagyon hamar indulatos kitörésekben fakadt ki. Egy este palotájában nagy társaság gyült össze, s a játék nagyban, mesés összegekben járta. Bernard, ki maga is szenvedélyes játékos volt, most a kedvező szerencsétől annyira elvakult, hogy felhevülésében ötvenezer tallért tett egy kártyára. Egy vele szemben ülő hollandi tartotta az összeget. A kártyát felütötték, s a hollandi nyert. Ez annyira feldühösítette a párisi bankárt, hogy ingerültségében ajtót mutatott a hollandinak, s midőn az eltávozott, a nyert összeget utána hajította. A hollandi épen oly hideg-vérrel, mint a minő heves volt a francia, lakására ment, a nélkül, hogy az utczán heverő penzzel törődött volna. A véletlen úgy hozta magával, hogy akkor éjszaka egy lélek sem járt a palota előtt, s kora reggel Bernard inasa a kaput fölnyitván, megtalálta a zacskóban levő pénzt, s urához felvitte. Ez bevallá önmaga előtt, hogy a hollandi eredeti flegmája s viselete őt nagyon megszégyenítette. Még az nap felkereste a hollandit, midőn is őszinte engedelemkéréssel személyesen adta át a megnyert tallérokat.

Mennyibe kerül egy ember élelmezése? Egy angol statisztikus számítása szerint az élelmezés költsége évi átlagban: az angolnál 96, a francziánál 92, a németnél 82, a spanyolnál 66, az olasznál 48, az orosznál 46 forint. Természetes, hogy e nagy különbség az áraktól is függ, de a mennyiség szintén különböző. Így például az angol 380, az olasz 400, a spanyol 480, a francia 540, a német 560, az orosz 655 font kenyeret fogyaszt el évenként, ellenben hust az angol 109, a francia 97, a német 64, az orosz 52, az olasz pedig 26 fontot eszik meg évente. Az angol statisztikus rólunk egészen elfeledkezett.

A penészes kenyeret majdnem minden gazdaságban adják táplálékul a házi állatoknak. Ez eljárás azonban nem helyeselhető és igen gyakran káros következményü. A mily mértékben a kenyér jó tápláléka állatainknak, épen oly mértékben káros a penészes kenyér, mert méregként bat és így többféle betegségnek, u. m. kólíka, felfuvódás, hasmenés és a belek gyuladása, sőt még a halálnak is lehet okozója, a hasas állatoknál pedig a penészes kenyér folytán idétlen szülés is fordulhat elő. Ugyanily hatással van a penészes olajpogácsa is, mely néhol hasonlóképen nagy mennyiségben adatik a hizlalandó állatoknak.

HIREK MINDENFELŐL.

A vasuti árvaház ügye egy rövidke ujságcikk szerény keretéből a komoly tervezés stádiumába jutott. Kubányi József, kecskeméti pályafelvigyázó, egyesületi tagtársunknak lapunk 7. számában közölt eszméjét egyesületünk vezetősége ugyanis alapos megbeszélés tárgyává tette és azon meggyőződésre jutott, hogy a Kecskemét város nagylelkűsége által kilátásba helyezett — és lapunk vezércikkében említett — nagy áldozat mellett az árvaház létesítése immár nem tartoznék a kivihetetlen dolgok közé. Ezen eszmecsere alapján, egyesületünk elnöke, dr. Luby Gyula máv. titkár, egyesületünk titkára, Huber Ferencz máv. igazgatósági fogalmazó, valamint egyesületünk lapjának felelős szerkesztője, Temesváry Alajos máv. igazgatósági ellenőr a napokban egy terjedelmes memorandumot nyújtottak be a vasuti és hajózási klub választmányához, amelyben Kubányi eszméjének nemes voltára utalva, kifejtették a maguk véleményét arról, hogy miért elodázhatatlan ezen eszmének a megvalósítása és milyen alapon lehetne ezen megvalósítást a legsikeresebben végrehajtani. A memorandum szövegét lapunk legközelebbi számában hozzuk és most még csak annyit kívánunk erre a dologra vonatkozólag megjegyezni, hogy a kezdeményező lépések megtételére azért kértük fel épp a vasuti és hajózási klub választmányát, mert ezt az előkelő testületet tartjuk mi a legilletékesebbnek arra, hogy minden olyan mozgalom élére álljon, amely az egész magyar vasuti társadalomra kiterjed.

Nagy összekötő csatorna ásátását tervezi a kormány a Duna és a Tisza között. Ez a csatorna kezdődne Soroksárnál, az ujonnan megnyitandó mostani ugynevezett holt Dunaágból, s Kecskemét és Félégyháza városok mellett húzódva el Csongrádig, innen pedig Szegedig terjedne.

Magyar selyemtenyésztés. Lapunkban már többször hangoztattuk, hogy teremtsék mellékfoglalkozás, mellékkereset a vasuti vonalak mentén lakó szegénysorsu alkalmazottaknak, illetve azok családtagjainak. Többek között a selyemhernyótenyésztést is megemlítettük, mint amely foglalkozás az erre alkalmas tájakon nagyon is ajánlatos lenne. Hogy mennyire fejlődött hazánkban ez a termelési ág, mutatják az alábbi adatok:

1880-ban a termelők 10.131 kiló gubó után 221.125 koronát kaptak, 1900-ban 1.354.118 kiló gubó után 2.517.267 koronát. A selyemtenyésztő községek száma volt 1900-ban 2430, a termelő lakosok száma pedig 87.825. Hazánkban ezidő szerint Győrött, Tolnán, Ujvidéken és Pancsován vannak selyemfonók.

Megszökött halott. Zentán történt, hogy egy nénike nagyon szerette vala a pálinkát. Jobban, mint az urát. Így történt, hogy az ura a napokban a nénikét, aki megint holtrészegre itta magát, be-

vitte mint halottat a halottasházba — hogy megijedjen, ha felébred. De bizony az nem ijedt meg egy cseppet sem, hanem reggelre kelvén az idő, a halottas ház ablakán át szépen megszökött. Mikor azután bejött a szolga és nem találta ott a maga vélt halottját, menten kirázta a hideg.

Még egy efajta. Egy nagyváradai kőfaragóhoz beállit a minap egy hosszuszakállu görög pap és szép sirkövet rendel — maga-magának. Ez még nem lenne fura dolog, de azon már a kőfaragó is nagyon csodálkozott, amikor a tisztelendő ur megrendelte, hogy belevéssék a kőbe azt is, hogy: született 1814. július 19-én, meghalt 1901. márczius 10-én.

— Honnan tudja a tisztelendő ur előre a halála napját?

— Megálmodtam. És amit én egyszer megálmodok, az biztos. Megcsináltattam már a koporsómat is . . .

Igazán kíváncsiak vagyunk, hogy vajjon jól álmodott-e a tisztelendő ur?

Az óvatos czigány. A rendőrséghez vittek be Budapesten a napokban egy vén czigányt. Vaiani lopásban volt ludas a more. Az inspekcziós rendőrtiszt kihallgatja:

— Mi a neved?

— Tikos Ferencz, kezeit csókolom.

— Vallásod?

Erre a vén czigány előbb gyanakodva nézegeti a rendőrtiszt arcát, hogy hátha ki tudná abból olvasni annak vallási állapotát, azután huzódózva felel:

— Hát, csak olyan, mint a nagyságos uré!

— Hát tudod te, hogy én milyen vallásu vagyok?

— Csak gyanakodtam. De jó lesz ázs ázsért nekem is.

Hogyan állanak a háboruk! Hétfőn az angolok azt jelentették, hogy elfogták a legjobb bur generálisok egyikét, Bothát, minden emberével együtt. Kedden a buroktól jött hír, hogy Botha elfogott egy angol generálist az egész brigádjával együtt. Szerdán az angolok jelentették, hogy szétszörték egy másik bur tábornoknak, De Wett-nek az egész erejét. Csütörtökön a burok jelentik, hogy de bizony nekik kutyabajuk sincsen, hanem hogy tovább is küzdenek minden erejükből hazájuk eltiprói ellen. Most már tudjuk, ugy-e, hogy hanyadán áll a dolog odalent Dél-Afrikában?

Kinában Waldersee gróf, az európai csapatok parancsnoka visszadugta hüvelyébe a kardját, mert pusztá fenyegetődzése is elég volt arra, hogy megpuhítsa a kínai ravaszkodást. Az európai követek feltételeinek egyik része most sürgősen végrehajtott, ez pedig abból állott, hogy a tavalyi emberirtó főbokszerék közül kettőt a napokban hivatalosan a másvilágra küldöttek. Hogy pedig ne fájjon nekik annyira, nem akasztották fel őket, hanem — lefejezték. Váljék egészségükre. Megérdemelték azért a kiontott tengeri véért.

SZÉPIRODALMI RÉSZ.

Márczius.

*A hegy kopár, még itt-ott hó takarja,
De már megindult a szilaj patak.
Enged, lehull-a télnek durva karja,
S az ég boruja sírva megszákad:
S a mit erdő, hegy, völgy epedve várnak,
Utat nyit a mosolygó napsugárnak.*

*Az ágakon madarak összebúvnak,
És néha egy-egy halkan csicsereg — —
Csendjét az erdőn nyugvó méla búnak
Szellők bűvös meséje törte meg.
S bár nincs virág és puszták még az ágak:
Duzzadt bimbóik a tavaszra várnak.*

*Tisztább a lég, a felhő más az égen,
Csak futva éri árnya a napot;
Sejtelmes élet üdvözli az éjben
A sok ezer kigyuló csillagot,
S az érkező tavaszról lopva tépett
Virágból sző az álom szende képet.*

Turtsányi Vilmos.

Gyermekmosoly.

Irta: Honor.

Egy fényes téli éjjelen, betegen, álmatlanul ültem ágyacskámban.

Álmodozva néztem a mozgó sötét árnyakat, melyek benépesítették szobám minden zugát.

Akkor megjelent az ablakban a hold.

Ezt a kedves égvándort én jól ismerem. Gyakran betekintget ő hozzám, sőt olykor le is ül az ablak párkányára, pihenni.

Jól ismerem a furcsa mosolyt is ferdére vont szép nagy száján, mely fölött a sugárból nőtt hosszú bajusz a földig ér és oly szép fényes, hogy ezüstbajuszánál csak okos kopasz feje szebb és fényesebb.

— Eljöttél jó hold, megnézni, hogy vagyok? Köszönöm szépen, ma már egy kissé jobban. De azért még beteg vagyok s nem tudok aludni! . . . Mily kedves is, hogy eljöttél. Jőjj ide közelebb. Majd mesélsz nekem valamit, amíg elalszom. Maradj itt kérlek, maradj addig velem.

A hold barátságosan intett felém s leült az ablakba.

— Hogy miről mesélj? — kérdém, óh, valami olyan szépről, aminek a fénye a földről az égbe látszik!

— Az égbe a földről csak a boldogság ragyogása és a lángész fénye hatol föl. De ez a két fény az égből is jön és oda is tér vissza.

— Mesélj hát a lángészről!

— Kis bohó te, mit akarsz megtudni? Hisz a lángész, míg égre, földre világosságot áraszt, a saját élete többnyire sötét és szomorú.

— Jaj kedves hold, ne beszélj nekem szomorú dolgokat! . . . Tudod, hogy az nekem fáj. És sirni fogok

s még betegebb leszek . . . Mesélj inkább a boldogságról. Az vidám, nagyon vidám, ugy-e?

— Kinek hogyan — mosolygott sirásra álló szájával a hold.

És kényelmesen elhelyezkedett az ablakpárkányon; apró, jelentéktelen lábait felhuzta, görbe vándorbotját s nagykarimájú kalapját letette maga mellé, azután mesélni kezdett.

Amire én szépen elaludtam.

* * *

Mire felébredtem, komor téli reggel volt.

Azonban alig kezdtem visszaemlékezni a hold éjjeli meséjére, künn a kertben halk zsongó-zizegés, suttogás és mozgás támadt, mely egészen lekötötte a figyelmemet.

Nem tudom, meddig ülhettem így, hallgatva és figyelve, midőn egyszerre csak megzendült egy végtelen szomorú karének.

Bűbánat zokogott ki minden hangjából s fájó melancholiája megrázta lelkemet.

A szoba szürke színe vibrálni, hullámszerűen kezdett körülöttem és ahova csak pillantásom esett, mindenütt fekete foltokat véltem látni.

Mintha a hangok sötét gyásza rajzolódott volna le a szürke alapra.

A gyászének pedig egyre zengett, erősen, megrázóan, fájdalmasan. . . .

Soha karénekből annyi összhangot, annyi érzést nem hallottam.

Egy világ bánata szólt ki minden rythmusából.

Éreztem, hogy szívem megtelik fájdalommal.

Felkeltem ágyamból s kinyitottam az udvarra nyíló ajtót, ahonnan e bánatos hangok hallatszottak.

Sejtelmem nem csalt: házunkban temetés volt.

Sűrű fekete embertömeg lepte el az udvart és daczolt az ólmos esővel, mivé a nedves reggeli köd lassanként megmeregült.

Az udvar közepén fölállítva a koporsó, melyet virágkoszorúk takartak el. Virágok a téli ködben!

Elöl a pap állott komoran, halványan, szinte dideregve a nedves hidegtől. Körülötte félkörben sorakozott az énekkar, melynek gyászdala egész valómat annyira megrendítette.

A koporsó mellett a gyászolók: férfi, és dajkája ölében alig két éves kicsiny leánya.

Szép, fiatal asszonyt tört le a halál keze. Aki látta, aki ismerte, az mind megsiratta.

A karének szomorú akkordjaiba az ólmos eső szítáló zizegésébe elfojtott zokogás hangjai vegyültek.

Mikor a gyászdal elhallgatott, a lelkész imát mondott mély, szakadozott hangon. Majd fellépett a szöszékre, melynek fekete posztóját nedvesre sirta a fagyos eső.

Pillanatnyi csend után megkezdé a gyászbeszédet

Eleinte halkán, csaknem rekedten; majd lassankint szárnyait bontotta lelkében a sötét fájdalom, és megdöbbenő ékességgel ecsetelte a halál kegyetlen voltát.

Szavai visszaesengtek a szűk udvar falairól s fájó részvétet rajzoltak minden arcra.

Ott álltam a lépcsőház kis fülkéjében és néma tanuja voltam a gyászos szertartásnak. Bár régen

megbékültem azzal a boldog csendességgel, melynek »halál« a neve, sőt bizonyos jótékony megnyugvás fog el, ha a nagy megsemmisülésre gondolok, arra a végtelen, örökös pihenésre, melynek nincsen fájdalma és nincsenek sem egetverően nagy, avagy nevetségesen aprólékos küzdelmei: mégis lelkem mélyéig szálló meghatottsággal néztem az egész jelenetet.

A férj!... az ő megtépett, elhagyott szívével!... A gyermek! Az a kicsiny, ártatlan árva! Ugy el tudtam nézni őket, úgy tudtam sajnálni mindkettőjüket!

Az a csöppnyi és szép teremtés pedig formás kacsóival a koporsó virágai felé hadonázott és boldog tudatlansággal — mosolygott.

* * *

Verőfényes tavaszi délután volt. Ott ültem megint szobámban asztalom mellett. Az ablak nyitva volt s a tavasz illatos üdvözlő barátságosan legyintgette arczomat. Künn az ablak előtt hatalmas hársfa himbálta a maga ékességét, a sárga virágait, amelyek nehéz illata szinte kábitotta a fejemet. A levegőben fecskék hajszolták egymást vidám csicsereggel, s minekutána nagy iramodásokkal tréfáltak meg egymást odafönt, szeretkezve bujtak össze az eresz alatt. Egyikük nyegle hivalkodással csillogtatta fényes tollazatát a meleg napsugárban s aztán rá-röppent egy vékonyka kis gallyra, mely negédesen tánczolt meg alatta. Az ég tiszta volt; megmérhetetlen mélységben mosolygott a kék derű.

Vidám gyerekek pajkosan futkostak a szomszéd kert puha pázsitján s kedves kaczagással verték föl a csendet. Az élet kedve szép pirosra festette gömbölyű orczaikat s tiszta szemeikből a tiszta boldogság érzése sugárzott.

De im! Egyszerre csak abban hagyták a kergetődzést s mindannyian a kert rácsos kerítéséhez iramodtak.

— A lakodalom! Jön a lakodalom! Kiáltá egyik is, másik is.

Kihajoltam az ablakon. Fényes fogatok hosszú sorát láttam az utcán vágatva közeledni. Czifra szallagok lobogtak a jövéru lovakon, a kerekek szédítően forogtak, megsillogva a ragyogó napsugárban s a felkavart por glóriába fogta az egész jelenetet. És a mint a menet közeledett, már látni lehetett a menyasszony csillámló fehér ruháját és hosszú fátyolát, melyet a szél el-elkapdosott.

De ő nem ügyelt a fátyolra, nem ügyelt a szélre. Boldogan csevegett vőlegényével, a ki ott ült oldala mellett és a ki —

Ah, milyen meglepetés!

Nem akartam hinni szemeimnek...

A fogatok éppen a mi házunknak tartottak... Most már határozottan ráismertem... Igen, igen semmi kétség... Ő az — a férj, a ki tavaly még ott zokogott, neje koporsója mellett.

És most megint boldog vőlegény!...

Vele szemben ült egy kis leányka; fehérbe volt öltözve. Ez meg virágokkal játszott...

Épen úgy, mint akkor... a koporsó mellett...

Ránéztem: gömbölyű kis arcza most is gondtalanul mosolygott...

Épen úgy, mint akkor...

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Uj tag, S.-Háza. Tisztelt uraságod bizonyára azt hiszi, hogy mi vagyunk az a bizonyos bécsi kereskedő, akinek az egyszeri örmény azt a híres megrendelési levelet küldötte. Ismeri? (Már mint ezt a levelet.) Ha nem ismerné, ime itt van:

»Ides kereskedő úr! Kilgyen nékem kirem három víg sirting. Egy víg kiket, egy víg fehret, egy víg feketít. Hohó, megálljan csak ides ker skedü úr. Míg ne pakulja. A felesigem ipen mast mandja, hogy a kibül míg van. elíg. Ezt hát ne küldje. De mi jut eszembe? Hiszen a fehret már nem is horgyák! Hát tugya mit, ides kereskedő úr? A fehibül se külgye, csak a feketibül. Persze, most már abbül se lehet venni. Egy víg mellett nagyon sak lenne a pastaportó, ez meg nem érdemes küldenyi.

Ides kereskedő úr! Ne külgye semi.

Tisztelettel.

Áfgánistán Vártán.

Állomási főnök. Köszönjük a szíves érdeklődést, meg a figyelmeztetést is. De hát bennünket az eféle kirohanások nem érinthetnek. Sokkal komolyabb emberek vagyunk, hogysen a személyeskedés alacsony nivójára engednénk sülyedni lapunkat. Ilyen eszközökkel, mint az említett, mi a magunk részéről nem akarunk és nem fogunk dolgozni. Boldoguljanak csak ők a maguk hite szerint. A mi hitünk pedig nem ez. Ugy-e osztja nézetünket?

Bene János, Kassa. 2157. sz. tagtársunk részére küldött összeget elszámoltuk december, január, február és márczius hónapokra. Köszönjük. Czimszalag kijavitása iránt intézkedtünk. — *Andrejcsák András, Bártfa.* Rendben van, a 3 korona 40 fillért Bécsből már megkaptuk. — *Schmidt Lajos, Szabadka,* 31 korona 63 fillért; *Kaczér Dénes, Szombathely,* 7 korona 8 fillért köszönettel nyugtázzuk, megfelelően elszámoltuk. — *Halász Sándor, Petrozsény.* Elszámoltuk január és február hóra, külön levelet irtunk. — *Bartok Béla, Oroszka.* 794. sz. tagunk megbetegedését tudomásul vettük. Ha a betegség tovább tartana 4 hétnél, kérjük annak idején a megfelelő orvosi bizonyítványt beküldeni. — *Török Mihály, Petrozsény; Tolnay Győző, Budapest.* Elszámoltuk márczius hóra. — *Csáky István, Arad.* Elszámoltunk 23 korona 70 fillért. Köszönjük. — *Oláh Liba János, Jászberény.* Elkönyveltük február és márczius hónapokra. — *Buzek Géza, Budapest.* Elkönyveltük Chaben József ur, 2954. sz. tagtársunk javára. — *Petykovszky Mihály, Nemei.* Czimszalag kijavitása iránt intézkedtünk. — *Ujváry Péter, Szegzárd; Mészáros Lajos, Hatvan.* Elkönyveltük január, február és márczius hónapokra. — *Schmotzer József, Muzslán.* Elkönyveltük január hóra. — *Gregorcsek Oszkár és neje, Uj-Verbász.* Elszámoltuk február, márczius, április és május hónapokra; levelet vettük, rendben van. — *Tarits János, Rákos-Keresztur.* Elkönyveltük február és márcziusra. — *Gyulai István, Körös-Ladány.* Elküldöttük mind a három könyvet. — *Sechorsch József, Selyp.* Elszámoltuk január és február hónapokra. Küldöttünk. — *Szita István, Kemece.* Deczember, január és február hónapokra könyveltük el. — *Czifrik András, Lőrinczi.* Elszámoltuk január és február hónapokra. — *Mátis Gáspár, Sz.-Balla,* 19 korona 80 fillért; *Sándor János, Gyulafalva,* 19 korona 20 fillért; *Somody Imre, Kecskemét,* 10 korona 60 fillért; *Dietz Antal, Gyulafalva,* 47 korona 53 fillért köszönettel nyugtázzunk, megfelelően elszámoltuk. — *Puhm János, Budapest.* Sajnálattal tudatjuk, hogy sorsjegyei nem nyertek.

Felelős szerkesztő: **Temesváry Alajos.**

Kemény és társa
 Betéti társaság
 BUDAPEST, Izabella-utcza 81. szám.
 Fiókküzetek: Bécs, Prága, Berlin.
 Privát kutatások, megfigyelések, követelések behajtása legerélyesebb módon. Hiteltudósítások a belföld és külföldön. Mérsékelt árak.
Fennáll 1870. óta.

Alapított 1850.

Feldmann S. utóda

LÖWY SÁNDOR

paplan-, matracz- és ágynemű-készítő

BUDAPEST, VI., Eötvös-utcza 23. a, Aradi-utcza sarkán.

Elvállal

szállodák, kórodák és intézetek berendezését

az alanti árjegyzék szerint:

Vörös paplan.

I. szám.	3-zsinóru	105/155	% á.....	2	kor.	70	fill.
II.	4-	115/165	á.....	3		10	
III.	5-	125/175	á.....	3		50	
IV.	6-	135/185	á.....	4		—	

II. rendű satin-paplan.

I. szám	3-zsinóru	105/155	% á.....	4	kor.	40	fill.
II.	4-	115/165	á.....	4		80	
III.	5-	125/175	á.....	5		40	
IV.	6-	135/185	á.....	6		—	

I. rendű satin-paplan egy végben.

I. szám	3-zsinóru	105/155	% á.....	5	kor.	20	fill.
II.	4-	115/165	á.....	5		80	
III.	5-	125/175	á.....	6		40	
IV.	6-	135/185	á.....	7		—	

I. rendű minőségű ezüst-cloth.

I. szám	3-zsinóru	105/155	% á.....	5	kor.	50	fill.
II.	4-	115/165	á.....	6		—	
III.	5-	125/175	á.....	6		70	
IV.	6-	135/185	á.....	7		30	

Atlasz-paplanok mindenféle színben 14 koronától fölfele

Matraczok jó tiszta vászonból 3 részben.

Volin	1. sz. nagyság	180/80	% á.....	7	kor.	—	fill.
	2.	190/90	á.....	7		60	
Tengeri fű	1.	180/80	á.....	8		40	
	2.	190/90	á.....	9		20	
Afrique	1.	180/80	á.....	9		60	
	2.	190/90	á.....	11		—	

Lószőr matraczok legjobb minőségűek 24 kor.-tól feljebb

Dr. Kalinovszky-féle
„Dentodol” szájviz, fogpor és fogszappan
 kitűnő felülmulhatatlan szer, már rövid használat után a fogakat hófehérre csinálja, a fogkövet feloldja, szájbetegségeknél kitűnő antiseptikus hatással bír és kellemes szájizt hagy használat után hátra.
 Kapható Budapest, kerepesi ut 62, I. em.
 a fogorvosi műteremben
 és minden gyógyszerárban.
 Nagy üveg 2 korona, kis üveg 1 korona
 Fogszappan 1 korona, Fogpor 60 fillér.

Elvállal mindennemű
épületmunkákat
házak
 jókarban tartását,
 csekély
 átalányösszeg
 mellett.

Költségvetést
 díjtalanul
 készítik.

Gyár :
 BUDAPEST,
 Rottenbiller-utca 54.
Gazdasági gépek
 szakszerű kijavítása.

Költségvetést díjtalanul készítik.

Schönfeld József
 épület- és mű-lakatos

! Uj találmány!

„RADICIN”

egyedüli szer, a mely egyszerű kezelés mellett minden **tyukszem** bőrkeményedést 5—10 nap alatt gyökerestől eltávolít.

== **Ára 70 fillér.** ==

Kapható minden gyógytárban.

Központi
 szétküldés: **KÖLCSEY Z. LAJOS** Budapest,
VIII. ker., Röck Szilárd-utca 27. sz.

80 fillér beküldése mellett (levélbélyegben is) postán bérmentve megküldetik.

HOHENBÜGLER FERENCZNÉ
 nagyvendéglője
 BUDAPEST, VII., Aréna-ut 58/a.
Athléták és színészek találkozóhelye.
 Kitűnő izletes magyar konyha. — Mérsékelt árak.
 Kitűnő magyar borok. — Kőbányai Dréher-féle sör.
Egyleteknek megfelelő mellékhelyiségek.
 Bor házhoz küldve 5 litertől kezdve:
 Kitűnő asztali fehérliterenként 35 kr.
 Kitűnő nehéz vörösbör..... > 45 kr.